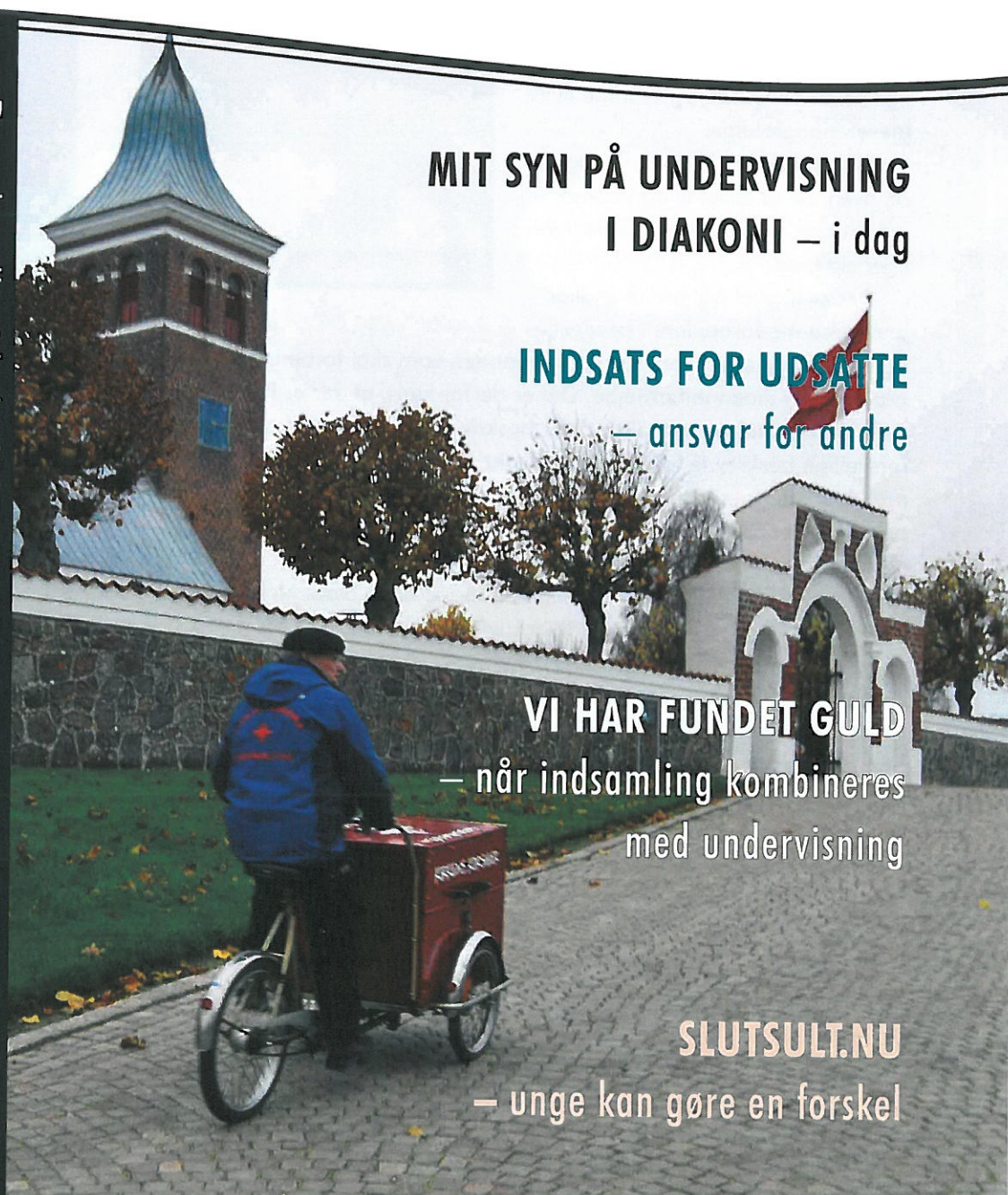

KIRKEN UNDERVISER

Undervisningsmodeller | Praktisk pædagogisk arbejde | Kirkeligt børne- og ungdomsarbejde | Andagter og gudstjenester | Anmeldelser og litteratur

– Det aktuelle tidsskrift for kirkens pædagogik og undervisning

**MIT SYN PÅ UNDERVISNING
I DIAKONI – i dag**

INDSATS FOR UDSATTE
– ansvar for andre

VI HAR FUNDET GULD
– når indsamling kombineres
med undervisning

SLUTSULT.NU
– unge kan gøre en forskel

December | 2011

TEMA:

HVORDAN UNDERVISER MAN I DIAKONI?

Leder

Hvordan kan man undervise i diakoni?

Dette spørgsmål har vi stillet i forskellige sammenhænge og svarene er blevet mangfoldige.

Svarene er naturligvis afhængige af, hvem de er stillet til og hvilken målgruppe, de pågældende beskæftiger sig med.

Der er forskel på, om man skal undervise medarbejdere i besøgstjeneste i menighedsplejen eller konfirmander, som skal forberedes til en praktikdag i diakonalt arbejde. Det er derfor klart, at der er forskellige definitioner, mål og indhold og der beskrives forskellige metoder for de forskellige beskrevne forløb. Det betyder ikke at der er stor uenighed om mål, indhold og midler, men det skyldes de væsensforskellige målgrupper og undervisningstiltag.

Interessant er desuden iagttagelsen af, hvordan der indgår forskellige former for frivillighed i de forskellige bidrag til dette blad. Nogle tiltag arbejder med modeller diakoni hvor frivillige rekrutteres til og støttes i at gøre noget for udsatte grupper – sætte aktiviteter i gang og gøre noget for andre. Dette ses typisk på områder, hvor diakonien for at være kvalitetssikret må gå hånd i hånd med professionel indsigt. Andre steder har man under overskriften »hjælp til selvhjælp« fundet frem til en model, hvor borgere i et lokalsamfund over en bank udfordres, trænes og får praktiske muligheder for og frihed til selv at tage ansvar for at starte tiltag og aktiviteter. Det kan man kalde en inkluderende fællesskabsmodel, hvor friheden til selv at tage initiativ sættes i højsædet.

Sidstnævnte metode er den fremgangsmåde, vi her i Danmark kender fra Kofoeds Skole og lignende sociale initiativer, hvor de, der af en eller anden grund har »ondt i livet« kan få fodfæste igen ved at finde accept i et fællesskab.

Nogle tiltag beskriver deltidsfrivillige andre inkluderer fuldtidsfrivillige, nogle giver indsigt i den diakoni, der finder sted i lokalsamfundet, andre tiltag lægger op til at åbne døre til globale sammenhænge og placerer f.eks. unge midt i feltet, hvor der arbejdes med »global ansvarlighed«.

Anne Marie Boile
redaktionssekretær

Kirken Underviser

- er et tidsskrift til inspiration for alle i kirkens forskellige former for undervisning
- praktisk hjælp til det pædagogiske arbejde i menigheden og det kirkelige børne- og ungdomsarbejde
- undervisningsmodeller til brug for børn, unge og voksne
- forslag til andagter og gudstjenester
- teologisk-pædagogisk information
- anmeldelser og omtale af nye undervisningsmaterialer og litteratur med relevans for det pædagogiske arbejde i kirke og menighed

www.kirken-underviser.dk

Redaktion

Anne-Marie Hartoft-Jacobsen, Keld Balmer Hansen, Mogens Bering Rasmussen, Inger Margrethe Mikkelsen, Benthe Kleon Jeppesen, Kirsten Søgaard, Inge Lise Reiche (ansv.), Anne Marie Boile Nielsen (ansv.).

Redaktionssekretær: Anne Marie Boile Nielsen
Peter Bangs Vej 1, 2000 Frederiksberg,
tlf.: 60 77 32 78

Sats, layout: Karina Rydendahl, Unitas Forlag a/s
ISSN: 1602-2785

Udgiver:

UC DIAKONISSESTIFTELSEN

3K uddannelsen
Peter Bangs Vej 1, B
2000 Frederiksberg
tlf.: 38 38 41 20
www.3k.diakonissen.dk

Målsætning for 3K uddannelsen:

Formålet med uddannelse til professionsbachelor i kristendom, kultur og kommunikation (3K) er at kvalificere til selvstændigt at kunne tilrettelægge, organisere og gennemføre opgaver inden for kommunikation, undervisning, omsorg og ledelse i forbindelse med kristendoms- og kulturformidling i folkekirken, frikirker, kirkelige organisationer og andre foreninger, organisationer og institutioner.

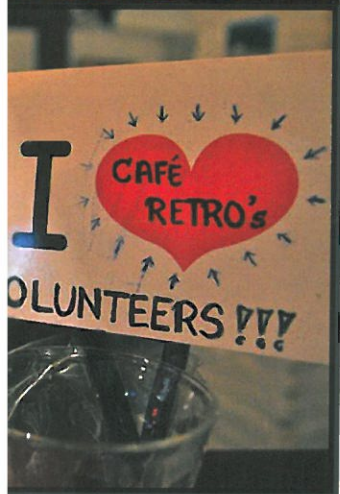
Tryk: Reklametryk, Herning

Abonnement:

Årsabonnement (4 numre) kr. 235,-
Løssalg kr. 75,-
Henvendelse til:
Kirken Underviser c/o Unitas Forlag
Peter Bangs Vej 1
2000 Frederiksberg tlf.: 36 16 64 81
E-mail info@unitasforlag.dk

Da det første blad i år – fra marts 2011 – ved en fejl fik nr. 4 har redaktionen besluttet at kalde indeværende blad – fra december 2011 – for nr. 1

Indhold

- 04** MIT SYN PÅ UNDERVISNING
I DIAKONI – I DAG af Connie Hjelm
- 08** UNDERVISNING OG KURSER
FRA SAMVIRKENDE MENIGHEDS-
PLEJER af Kirsten R. Laursen
- 09** DE FRIVILLIGE VOKSER UD AF
FÆLLESSKABET
af Maria-Leonora Christensen
- 12** INDSATS FOR UDSATTE
– ANSVAR FOR ANDRE
af Annelise Nymark Heilesen
- 15** VI HAR FUNDET GULD
af Solvej Gasseholm
- 16** STUDERENDE PÅ JAGT EFTER
SKJULTE SKATTE
af Ida Maarie Vestergaard Pedersen
- 17** SLUTSULT.NU – UNGE KAN GØRE
EN FORSKEL af Mirjam Munksgaard
- 18** CAFÉ RETRO – ANDET END AT
SKUMME FLØDEN af Sofie Ulstrup
- 20** OPLÆRING TIL GLOBALT
PARTNERSKAB af Dorota Trojanowska
- 21** BOGANMELDELSER

Mit syn på undervisning i diakoni – i dag

Det professionelle kald – fremtidens diakoni

Connie Hjelm, konsulent, cohj@filadelfia.dk

»Man kan ikke elske professionelt!« Så kontant var reaktionen fra diakoniens nestor, Bjarne Lenau Henriksen, da jeg som grønskolling agiterede for at diakoni er en faglighed, man kan uddanne sig i. Da jeg sidste år underviste i diakoni på en kursusdag i Kirkens Korshær, mindede jeg ham om udtalelsen, og han svarede smilende: »...men du lod dig ikke afskrække!«

Diakoniens undervisningsformer

Tidligere tiders uddannelse i diakoni, som fx på *Kolonien Filadelfia*, bestod i et kald og en mesterlære, hvor til der blev knyttet teoretisk undervisning. Dette formede sig over år til en diakonal livsstil og tænkning, som efterfølgende prægede den stilling, man blev ansat i. Den aktuelle undervisning i diakoni tager udgangspunkt i at diakonien har sin egen faglighed ligesom andre fagligheder, *sin teoretiske egenart*.

Diakoniens vinkel er hverken ensidigt teologisk, psykologisk, sociologisk eller andet. Disse fag rummer viden som er uundværlige for undervisning i diakoni, – fordi de er gode hjælpediscipliner til diakonens praksis. Men da undervisningen tager udgangspunkt i diakoni som en egen faglighed, vil kald og mesterlære ikke længere stå så tydelig.

Et bud på beskrivelse af diakoniens faglighed

Det er svært præcist at **definere denne diakonale faglighed**, og der er da heller ikke konsensus på området, hverken herhjemme eller i udlandet.

Mit bud er at **»Diakonien hører hjemme i kristendommens handlingsdimension og**

har til opgave at bekræfte en ubetinget menneskelighed«.

Diakonien udspringer fra den del af kristendommen (ikke teologien), der »gør noget«, og ikke den del, der »siger noget«. Jeg har valgt at sige, at diakonien har til opgave at bekræfte »menneskelighed«, man kunne også have overvejet »menneskeværdighed«.

Jeg mener imidlertid, at diakonien skal mere end bekræfte en værdighed. I ordet menneskelighed ligger der, at mennesket i et kristent perspektiv lever splittet mellem det, der vil det gode og det, der vil det onde, – ikke som et enten eller, men som et liv midt i denne splittethed. Det er der ikke altid megen værdighed ved, men det er et menneskeligt vilkår, at det er sådan.

Diakonien har til opgave at bekræfte menneskeligheden i mennesket i denne udsatte position. Og med baggrund i denne ubetingede bekræftelse af, at sådan er det at være menneske(lig), er det diakoniens faglige handling at hjælpe medmennesket til at tage del i kampen og række efter livet.

Man kan også sige, at diakoni er menneskelig forpligtelse til at bekræfte et menneskes eksistens; at elske det.

Diakonien som faglighed kan indgå ligeværdigt i et **tværfaglige samarbejde** med andre fagligheder, og er derfor ikke kun aktuel indenfor særlige arbejdsområder. Det betyder, for mig at se, at diakonien trives i sam-

arbejder med andre fagligheder på såvel kirkelige som ikke-kirkelige arbejdspladser. Diakonien aktualitet for en arbejdsplads defineres ikke af de ydre rammer, men at mennesker har brug for hjælp.

Og dette fører til det synspunkt at diakoni i sin faglighed er mere **personbåret** end rollebåret, – en rolle er ude af stand til at elske, det kan kun en person. Her giver det mening at tale om at elske professionelt. Elske fordi det må komme fra mig som person, – elske professionelt, fordi jeg elsker uden at miste mig selv helt.

Hvad vil det i praksis sige at bekræfte »menneskelighed«?

En enkelt fortælling fra virkeligheden kan illustrere tanken. En narkoman sad i kælderskakten og gjorde klar til sit fiks. Sprøjten og de andre redskaber lå på rad og række. Jeg skulle ned i kælderen, men vidste ikke hvad jeg skulle sige det til ham, hvis jeg mente noget med min diakoni?

Heldigvis havde han ikke opdaget mig, så jeg stod bare stille og ventede til tankerne kunne finde på et svar. Det var ikke let! For allerhelst ville jeg jo have ham ud af det »lort« og over i en god tilværelse som min. Men.....!

Efter 1 minut, – og det er længe, når man står midt på fortovet og ikke ved, hvad man skal gøre – kom jeg til at tænke på, hvad jeg ville have sagt, hvis det var Asger, min nabo, der sad der. Så ville jeg have sagt »goddag«. Så det gjorde jeg. Jeg gik stille helt hen til kældertrappen, kiggede ned og sagde på mit bedste jyske »Goddaw«.

Den stakkels narkoman blev fuldstændig overrasket og gav et spjæt, – han havde været så optaget af sit eget og ikke hørt mig liste nærmere.

Men til min egen overraskelse svarede han prompte: »Øh, jeg skal nok rydde op efter mig. Jeg skal nok tage redskaberne med. Det er ikke alle, der gør det, men det er noget svineri. Det skal jeg nok!«

Jeg blev måske lige så overrasket som han, for dette svar havde jeg slet ikke ventet. Jeg sagde, »tak, for det« og listede af.

Gensidigt mødte vi hinanden som mennesker, ikke som roller, og gensidigt bekræftede vi hinandens menneskelighed.

I dag har undervisning i diakoni brug for...

Hvis vi maler med den brede pensel, så vil jeg sige, at diakoniundervisningen giver det løft, som udvikler diakoniens faglige sprog, professionaliserer diakoniens kærlighedsgerninger og lader

diakonien synlighed integreres i en kompleks hverdag med mangesidige krav.

Overordnet set er der brug for at diakonien integreres i en udfordret hverdag, hvor den enkelte medarbejder og leder er presset på mange fronter.

Undervisning i diakoni må derfor tage udgangspunkt i at diakonien i dag har vanskelige vilkår, fordi den oftest lever af offentlige bevillinger. Den udøves i et spændingsfelt mellem flere interesser, hvor krav om handlingsplaner, dokumentation, målbare succeskriterier, besparelser holdes op imod diakoniens fordring om næstekærlighed, rummelighed og at det ikke er resultatet, der tæller, men mennesket. Da pengene oftest følges af krav om dokumentation, handleplaner og målbare mål, bliver der som regel meget lidt tid og plads til den diakonale del. At kunne manøvrere i dette felt med mangesidige krav kræver et bevidst, handlekraftigt og modigt lederskab.

Derfor er, for mig at se, den nyeste udfordring til undervisning i diakoni at uddanne tydelige ledere, der har indsigt i og fagligt er klædt på i forhold til både ledelses- og diakonidimensionen, og derfor kan træffe afbalancerede og professionelle valg i det daglige arbejde.

Diplomuddannelse i Diakoni og ledelse

Center for diakoni og ledelse udbyder som de første en diplomuddannelse i Diakoni og ledelse, hvor udgangspunktet for undervisningen netop er det spændingsfyldte felt, hvor kravene fra de, der sikrer økonomien ofte ikke går op med det værdigrundlag, som organisationen hviler på. Den ledelsesmæssige og diakonale udfordring er her stor og kompliceret, både når det gælder ledelse i forhold til ansatte og frivillige. Se mere på www.diakoni.dk.

Hvilke kompetencer skal diakoniundervisningen give?

Overordnet sagt, synes jeg at undervisningen primært opererer indenfor følgende to kompetenceområder.

– Det første kaldes **nærhedskompetence** eller **væredygtighed**. Det beskriver en personlig integritet til at komme nær og forblive nærværende, især i de livssituationer, der er umiddelbart uløselige og uforståelige. Det er en fortrolighed med væren som et fagligt redskab på linje med handling og viden, og anvendes på en professionel måde.

– Det andet er **værdirationalitet**, der har det udgangspunkt, at handlinger har værdi i sig selv uafhængig af, om de fører til et bestemt mål. Det knytter sig til miljøer, hvor det medmenneskelige møde er i fokus. Værdirationalitet forudsætter en bevidsthed om egne værdier, en evne til at bevæge sig i forskellige værdisæt og til at kunne implementere værdier.

Her er det jo først, at det bliver rigtig spændende, - der er utallige temaer, som er et must for at danne disse kompetencer. Her er der plads til at fremhæve to.

Det ene tema er »gensidighed«, og det andet er »det eksistentielle«. De knytter sig begge til den praktiske udøvelse af diakoni, altså når vi står midt i kærlighedsgerningen.

Gensidighed er en måde, man kan forholde sig til den anden på. Gensidighed handler om at have evnen til både at kunne give og kunne tage imod. De fleste, der undervises i diakoni ønsker at give for at hjælpe den anden, – og mange af os er rigtig gode til det. Hvorimod vi kan have det meget svært ved at modtage noget fra den anden. Jeg mener, at ligeværdigheden fordrer af os, at vi **også** kan modtage, og ikke er afhængige af kun at give. Kun en opmærksom lydhørhed kan antyde, hvornår det er diakonudøveren der skal give og hvornår man skal tage imod. Diakonien målgruppe er ofte mennesker, der er vant til at det, de kan give, ikke regnes for noget, – og nogle har måske i mange år aldrig oplevet at én blev glad for det, han eller hun gav. En sur regnvejrsdag mødte jeg en kvindelig sælger af hjemløseavisen Hus Forbi. Jeg var træt og svarede: »Nej tak, for jeg har købt«. Hun replicerede med et stort smil: »Hvor er du sød!«. Jeg blev så overrasket, fordi hun gav til mig. Det var der megen værdighed i, – for os begge. Jeg tror at én af undervisningens spændende udfordringer er at sætte diakonudøveren i stand til at skabe situationer, som sætter den anden i stand til at give.

Det eksistentielle er det område, hvor livets store spørgsmål bor og hvor den enkeltes værdigrundlag er centralt. Her er det mennesket kan spørge det store HVORFOR? Er der en mening? Har jeg nogen betydning? Osv.

Det eksistentielle er tydeligst, når lidelsen er til stede i en eller anden form. Diakonien arbejdsområder er

hos lidende mennesker, og undervisningen i diakoni må sikre at emner som **magt-afmagt, håb-håbløshed, mening-meningsløshed** kan operationaliseres, således at diakoniudøveren ved, hvordan man møder disse eksistentielle temaer: udtalte eller ikke udtalte. Her er mange dybder: Hvorledes forstås disse begreber, hvad gør de ved et menneske, hvordan agerer man respektfuldt og menneskeligt i mødet med den, hvis liv ikke har nogen mening osv. Dette er også et særdeles spændende område, hvor den diakonistuderende udfordres dér, hvor der ikke er enkle eller endegyldige svar, hvor ingen ved bedst og hvor man også prøver kræfter med sit eget værdisæt.

Resumé:

Undervisning må gøre diakoniudøveren i stand til at udføre diakonifaglighed overfor sin målgruppe, – at hjælpe nødlidende mennesker til at leve i værdighed ved at bekræfte menneskeligheden. Desuden må undervisningen sætte diakoniudøveren i stand til, i en kompliceret hverdag, at kunne træffe kvalificerede valg, når mødet med næsten (ud)fordrer mig. Og sluttelig vil jeg minde om at undervisning i diakoni med faglighed i fokus aldrig er hel uden kald og mesterlære.

Diakonidefinition:

»DIAKONI ER KIRKENS HÅND TIL DET SVAGE, DER HAR BRUG FOR HJÆLP«.

Ikke den svage, men det i mennesket, der er svagt lige i øjeblikket, og som kan trænge til en hånd eller støtte. Nogle gange er det mig, der har brug for en hånd, og nogle gange er det dig, der har brug for en hånd. Hvad håndens arbejde består i afgøres jo fra gang til gang. Det er ikke defineret på forhånd, men defineres ud fra hver ny situation. Nogle gange kan det være et forstående blik, en snak, praktisk arbejde, at gå en tur osv. At hånden kommer fra kirken tydeliggør hvilken ånd, miljø eller værdier, der er bærer af håndsækningen.

Og for mig består det inderste i kristendommens motiver af fællesskab, forsoning og nyskabelse i forhold til os selv, Gud og andre mennesker.

Undervisning og kurser fra

Samvirkende Menighedsplejer

Samvirkende Menighedsplejer har i 2011 gennemført en interviewundersøgelse i en række medlemsogne for at undersøge, hvilke behov der lokalt er for kurser og undervisning inden for sognediakonien.

Af generalsekretær Kirsten R. Laursen,
kl@menighedsplejer.dk

Foto: © Rune Hansen

Der er planlagt 3 besøgstjenestekurser for besøgsvenner og deres koordinators:

- Den 27/4-12 i Kolding
- Den 4/6-12 i København
- Den 26/10-12 i Herning

3 kurser om sognediakoniens muligheder og udfordringer

er under planlægning for 2012 i samarbejde med Stiftsudvalgene for Diakoni i henholdsvis Roskilde, Aalborg og Ribe Stifter. Tid og sted offentliggøres snarest muligt.

Kurser til bestilling:

- Vokser frivillige på træerne?
- Hvor der er hjerterum, er der husrum
- Har jeg udfyldt de papirer, jeg skal?
- Nu har vi været på ferie, hva' så? – om netværksarbejde for udsatte børnefamilier

- Kirkens liv og vækst – diakoni i sognet
- Frivillighed og diakoni

Yderligere kontakt:

tlf. 36 46 66 66

E-mail: smp@menighedsplejer.dk

Download folderen på:

www.menighedsplejer.dk.

Der er forskellige målgrupper for Samvirkende Menighedsplejers undervisning og kurser; her nævnes de vigtigste:

- Nye eller etablerede menighedsplejer og disses frivillige.
- Menighedsråd, præster og menigheder, der vil igangsætte eller videreudvikle en diakonal aktivitet i sognene eller beskæftige sig mere bredt med diakoni som kirkeligt fagområde.

– Sognemedhjælpere og frivillige, der har en koordinerende rolle over for de frivillige, der arbejder med diakoni i sognene.

Samvirkende Menighedsplejer igangsætter gerne undervisning og kurser i samarbejde med relevante samarbejdspartnere, da det er vores erfaring, at et samarbejde mellem flere arrangører kan give større deltagerinteresse.

Desuden informerer Samvirkende Menighedsplejer medlemmer, kirkekontorer og alle landets præster gennem kvartalsbladet »Sammen« og hjemmesiden www.menighedsplejer.dk. Til hjemmesiden er knyttet et månedligt elektronisk nyhedsbrev, kaldet »e-Sammen«. Ring på tlf. 36 46 66 66 og hør nærmere.

De frivillige vokser ud af fællesskabet

de uddannes, støttes og løfter diakonalt

Interview med sognemedhjælper Maria-Leonora Christensen, mach@avedoere-kirke.dk

Avedøre kirke er en af de kirker, hvor man har benyttet sig rigtig meget af kursustilbuddene fra Samvirkende Menighedsplejer.

Derfor mødte jeg op i Avedøre kirke en sen eftermiddag for at få mit interview og var senere inviteret til det månedlige gruppekontaktmøde mellem ressourcepersonerne fra hver gruppe, der udgør livet i Avedøre kirke. På vej ind over kirkens gårdhave passerer jeg forbi et utraditionelt anlagt urtebed, og i forhallen ligger brochurer over de mange forskellige grupper, der er oprettet i Avedøre kirke. En af dem viser sig at være Lægeurtelaug, andre er Sygruppen, Sorggruppen, Litteraturstudiekredsen, Boblerne, Babysalmesang, Gud og Lasagne, Minikonfirmander, Spejdere, Avedørekoret, Børnekoret, Kimelaug, Læse op kreds, Sangforeningen Morgenrøden, Bridgeklubben, Café Hjertetæret.

Vi er her for at være sammen

Maria-Leonora fortæller: I vores sognearbejde melder de frivillige sig af sig selv, fordi de gerne vil være en del af fællesskabet. Kun undtagelsesvis annonceres der efter en ressourceperson til bestemte aktiviteter, hvor det er nødvendigt med bistand fra en faguddannet (som korleder, caféleder, psykoterapeut, engelsklærer eller lignende).

For nogle år siden startede Avedøre kirke deres aktiviteter under overskriften »Aktiv kirke«. Princippet var, at fællesskaberne og de netværk, der blev etableret skulle være åbne for alle, være præget af rummelighed, give hjælp til selvhjælp. Man så på Avedøre som en landsby og dens brogede befolkning som en helhed og havde grundholdningen: Vi er her for at være sammen, vi er mennesker alle sammen. Derfor ønskede vi også at integrere indvanderne i vores liv. Der er en mangfoldighed i grupperne, der er deltagere med rødder i mange forskellige lande, nogle er arbejdsløse, andre pensionister. Det viser sig, at hver især har noget at bidrage med. Vi ser en mening i alle aktiviteter, hvad enten det er motion, kunst eller sprog. Vi ser det som en del af kirkens opgave og som gedigen integration. Og nu – efter ca. 10 år ser vi de gode resultater af det store netværk, der er skabt ud fra »Aktiv kirke«.

Bygger på ressourcer hos frivillige

Kirkens ansatte ønsker ikke at tage initiativ til at starte projekter og heller ikke at styre processen ved selv at være projektledere. Vi sigter ikke mod at finde en skare frivillige »til at gøre noget for andre«, for det er erfaringen, at de frivillige vokser ud af fællesskabet som en slags hjælp til selvhjælp. Man arbejder ud fra en tro på at der findes tilstrækkelige med ressourcer blandt de, der henvender sig for at blive en del af kirkens aktiviteter og man anser disse ressourcepersoner for vigtige – og for at være omdrejningspunktet i enhver aktivitet. Ressourcepersonerne sendes fra tid til anden på relevante kurser, ofte i Samvirkende Menighedsplejer, men det kan også være på Institut for Diakoni og Sjælesorg.

Gruppekontaktmøde

Alle gruppernes ressourcepersoner og to fra menighedsrådet mødes jævnligt til et gruppekontaktmøde, hvor man drøfter kalender, praktisk planlægning og evt. problemer i grupperne. Her sikres kvaliteten og her tages der initiativ til at sende én og anden på kursus og til at sætte visioner på dagsordenen. Man lægger vægt på den positive tilgang alle vegne, at der er en god tone. Som en overordnet instans over gruppekontaktmødet sidder en styringsgruppe »Liv og vækst« bestående af ansatte samt repræsentation fra menighedsrådet. De

tager sig af sager vedrørende økonomi og mere grundlæggende principper. Men man blander sig ikke i gruppernes aktiviteter, så længe fællesskabet fungerer og det går godt.

Sorggrupperne fortsætter som selvhjælpsgrupper

Der oprettes jævnligt nye sorggrupper for dem, som har mistet nogen. Det første faste forløb på minimum 10 uger ledes sorggruppen af en professionel psykoterapeut og en af sognets præster.

Det sker ofte at vores sorggrupper efter det faste forløb fortsat ønsker at mødes omkring emner eller arrangementer, de selv finder ud af – de fortsætter fx som en kunstgruppe, mødes om frokoster, arrangerer week-ends. De bliver da til selvhjælpsgrupper med egne aktiviteter og egen ledelse. Det er i det hele taget et princip her i Avedøre kirke, at vi kun opretter en aktivitet, hvis der melder sig en frivillig leder, der vil tage ansvar for gruppen.

Andre grupper etableres, fordi der er nogen, som kommer med en idé til en aktivitet. Men gruppen bliver kun til noget, hvis der melder sig en ressourceperson, som er klar til at tage ansvar for den. Af og til nedlægges grupper, hvis der ikke mere er nogen gruppeansvarlig eller hvis samarbejdet halter.

Fastholdelse

Vi ønsker at der skal være en mening i alle aktiviteter, motivationen er integration, at alle gruppe bliver en del af kirken. I starten kommer nye deltagere i Caféen og i aktivitetsgruppen, senere kommer de måske med i kirken til arrangementet »Tænkepause«, som er en lille morgenandagt, tirsdag morgen. Men det er helt accepteret, at man kun kommer til debatter, udflugter, i koret eller i en gruppe.

Hvor kommer diakonien ind?

Sognepræst Paul Kühle dropper forbi, hører vores samtale og svarer:

»Det er karakteristisk, at grupperne danner hver deres netværk, hvor man naturligt tager sig af hinanden – man ved, når nogen har det dårligt eller er på hospitalet. De andre i gruppen reagerer, når nogen ikke kommer som de plejer. Det giver en tryghed for alle at vide, at der er nogen, der tænker på én. Jeg bliver altid dybt imponeret, når jeg hører, at sådan er det. Og som præst her i sognet er jeg ofte ude for når jeg går på sygebesøg på hospitalet, så har der allerede været en ven fra en af kirkens grupper før mig. Sygebesøg er noget præster naturligvis gør og kan, men her kommer ven-

Babysalmesang

»Brudeparret« ved frivillighedsfesten

Connie Hjelm underviser ressourcepersoner

De frivillige vokser ud af fællesskabet

nerne fra gruppen også. Det gør mig stolt og glad, at det sker her i Avedøre».

Lige før vi går ind til dagens gruppekontakt møde er en medarbejder trådt ind i kontoret. Karin Bech, som dels er lønnet og dels frivillig medarbejder ved kirken, siger om det at de frivillige danner netværk:

»Jeg synes at det hos os bliver et ligeværdigt forhold på den måde, at vi og de selv er klar over, at de, der melder sig frivilligt til en eller anden form for arbejde, gør det lige så meget for deres egen skyld som for vores skyld. Altså overordnet – hvad kan du byde ind med – og hvad har du lyst til at lave hos os – bruge vore lokaler til?»

Vi siger ikke hvad vi har brug for, men det vokser frem ud fra hvad folk selv vil. Det gør måske netop, at folk kommer frivilligt – det giver i hvert fald en anden holdning til tingene. Og derudfra kører de ting vi laver – og selvfølgelig kommer der så også en snak om hvad vi har lyst til at lave i kirken udover alle de sædvanlige kirkelige handlinger. Men en ekstra gevinst er så også, at det danner netværket helt naturligt også uden for kirken.

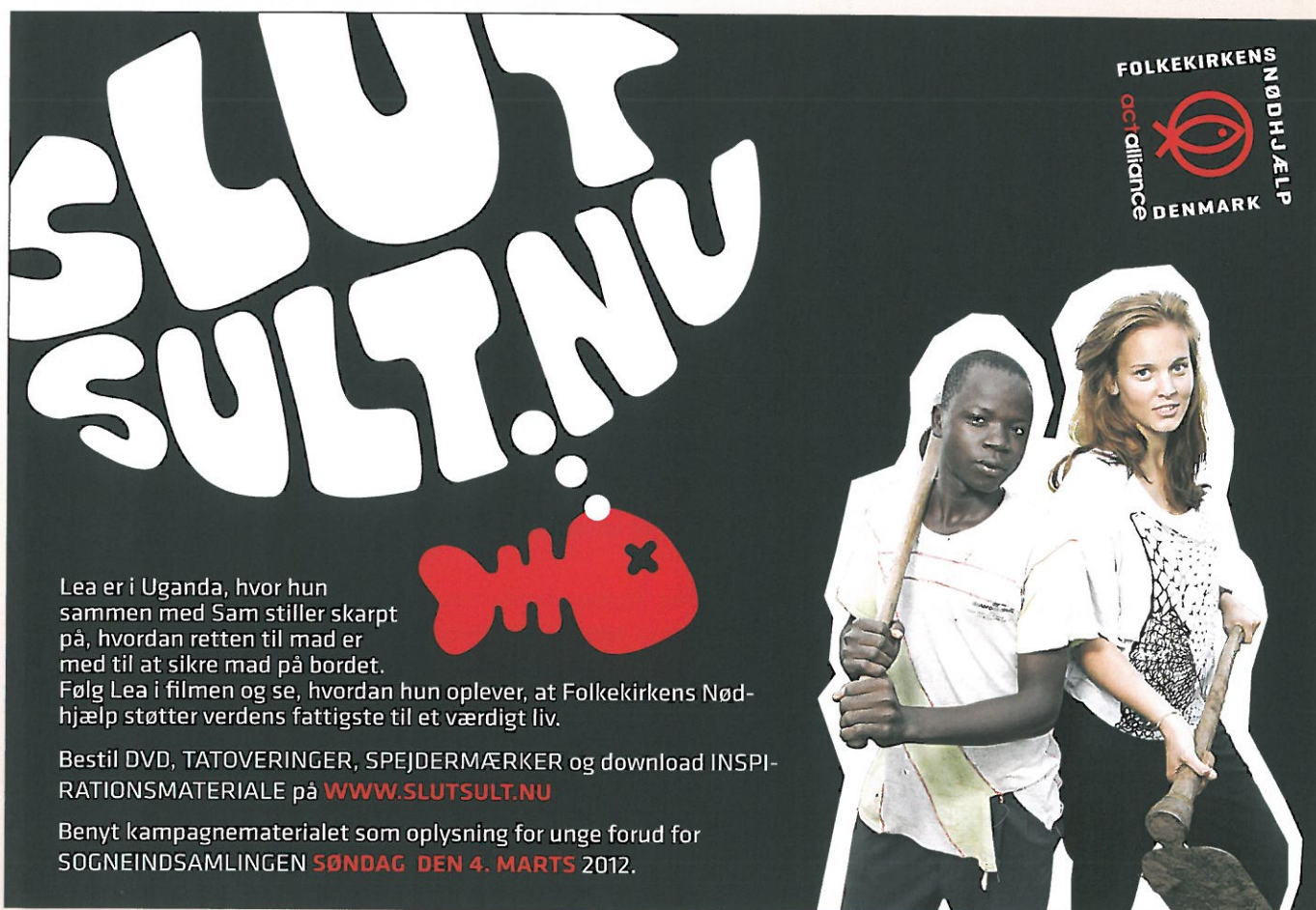
Og ideerne blomstrer frem fra græsrodderne i samtale med os personale. Uden en vis styring går det ikke.

Det er igen problematikken med ressource personer som vi talte om. Men for megen styring går heller ikke så godt. Lederen skal ikke gå ind og tage magten, så går det godt i starten, men det går ikke godt efter et stykke tid, så har vi balladen.

En gang om året holder vi en trivelsefest for de frivillige. I januar 2011 var festen udformet som en bryllupsfest for »Esmeralda og Hubert«. Traditionel og festlig. Suppe, steg og is.

Alle tilmeldte til denne aften får en rolle. Ingen ved på forhånd hvem de er i familierne. Kun brudeparret ved hvad der skal ske. Jeg konstruerede ud fra min fantasi 2 familier og venner til parret. Lavede plakater med familienavne og alle relationer. Det var et stort arbejde, for vi var rigtig mange. – Alle modtog en kuvert med deres rolle da de ankom til kirken til en velkomstdrink. Der kunne folk selv købe drikkevarer til middagen. Vores princip er, at maden betales af menighedsråd, men drikkevarer er for egen regning.

Café Hjertetræet lavede traditionel bryllupsmiddag. Det er egentlig en del af takken fra menighedsråd og personale til de frivillige, som vi ikke kan leve uden.»

The poster features a large, stylized white text 'SLUT SULT.NU' on a black background. Below the text is a red fishbone icon with a black 'X' on its side. To the right, there is a photograph of a young boy and a young woman, both wearing white hooded sweatshirts and holding wooden sticks. In the top right corner, the logo for 'FOLKEKIRKENS NØDHJÆLP' is visible, with 'actalliance' and 'DENMARK' written below it. The text 'actalliance' is in a red, stylized font.

Lea er i Uganda, hvor hun sammen med Sam stiller skarpt på, hvordan retten til mad er med til at sikre mad på bordet. Følg Lea i filmen og se, hvordan hun oplever, at Folkekirken Nødhjælp støtter verdens fattigste til et værdigt liv.

Bestil DVD, TATOVERINGER, SPEJDERMÆRKER og download INSPIRATIONSMATERIALE på WWW.SLUTSULT.NU

Benyt kampagnematerialet som oplysning for unge forud for SOGNEINDSAMLINGEN **SØNDAG DEN 4. MARTS 2012.**

INDSATS FOR UDSATTE – ANSVAR FOR ANDRE

ET UNDERVISNINGSPROJEKT
FRA SKOLE-KIRKE-SAMARBEJDE
I SYDDJURS

Læring om medmenneskeligt ansvar i samfundet og kirken, praksiserfaring i nærvirkeligheden, oplevelsesdag omkring kirkens diakonale arbejde – det har Skole-kirke-samarbejdet og 200 elever fra 8. klasse i Syddjurs kommune haft gang i henover efteråret 2011.

Undervisningsforløb

Projektet består af et undervisningsforløb i klassen i kristendomskundskab, historie, samfundsfag og dansk. Oplægget fra Skole-kirke-samarbejdet giver stof til et forløb på 25 timer. Samtidig kan der plukkes af det til kortere forløb.

Af sognepræst Annelise Nymark Heilesen,
annhe@km.dk

1.

I klasserne arbejdes med et modul om **fattigdomsproblemet** i dagens Danmark og den sociale problematik, som de udsatte udgør. Eleverne sporer sig ind på det danske samfunds udvikling frem mod velfærdssamfundet 2011 og undersøger det offentliges/velfærdsstatens forpligtelse og tiltag over for de udsatte. Samtidig pejer eleverne sig ind på begrebet diakoni i en undersøgelse af det frivillige kirkeligt-sociale arbejde: oprindelse, begrundelse og mål.

2.

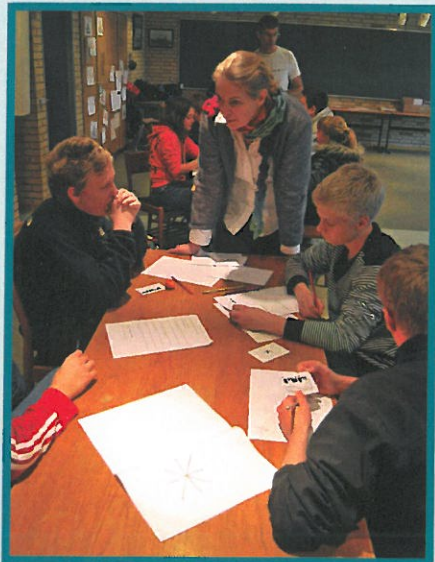
I et andet modul arbejdes med **menneskesyn** og samfundets værdisæt i historisk og nutidigt perspektiv: hvad er det, der etisk bestemmer menneskers liv og forhold til hinanden i samfundsfællesskabet?

Målet er i begge moduler at udfordre eleverne til refleksion og personlig stillingtagen omkring handlemuligheder og initiativer i forhold til samfundets udsatte.

Arbejdsformerne spænder fra analyse af tekster og net-materiale til feltarbejde med konkrete praksiserfaringer.

3.

Efter klassearbejde med artikler og statistikker, film, skønlitterære tekster, bibeltekster, salmer, billeder m.v. følger en selvvirksomhedsfase, hvor eleverne (delt i to grupper: den kommunale forvaltnings bistandskontor og den lokale kirkes menighedsråd) skal udtænke **handleplaner** for de to områders vedkommende i forhold til de fattige og udsatte i samfundet. Her indgår besøg hos kommunen og den lokale kirke.

4.

Der er lagt op til, at klasserne kan gå et skridt videre i et **anderledes feltarbejde**, hvor eleverne selv gør en indsats for de udsatte, så læring bliver koblet på praksis. Der er angivet en række ideer i skolens nærsamfund, fx modeshow i den lokale genbrugsbutik, indsamling af tøj/legetøj/lysestumper, oplysende café-virksomhed.

5.

Endelig er der til projektet knyttet et **mediemodul**, hvor eleverne producerer enten en lommefilm med mobilkameraet eller en mediereklame med et slogan, der retter sig mod de unge og lægger op til »indsats for udsatte«. Til den ende er der udskrevet en konkurrence, hvor klasserne kan dyste om at vinde en donation på 5000 kr. til arbejde blandt de socialt udsatte. Vinderen vælger selv blandt nogle konkrete juleprojekter i Kirkens Korshærs byarbejde i Århus.

Oplevelsesdag om kirkens sociale arbejde

Læring både sker og styrkes gennem virkelighedserfaring. Derfor inviterede Skole-kirke-samarbejdet i samarbejde mellem provstiets præster, kirkebetjening, menighedsrådsmedlemmer og Korshærsmedarbejdere 8. klasserne til en oplevelsesdag omkring Hornslet kirke og Kirkens Korshær, der både har genbrugsbutik, centrallager og galleri i byen.

1.

Dagen startede i kirkerummet, hvor korshærs- og gadepræsten fra Odense kom cyklende op ad kirkens midtergang med sin ladcykel og i en skarp og tydelig form udfoldede den virkelighed, han til daglig møder blandt de udsatte på gaden. Det er en virkelighed, der er næsten uforståeligt fremmed for 8. klassen

eleverne, men ikke desto mindre udgør en forpligtende del af vores fælles samfunds- og menneskevirkelighed. Gadepræstens fortælling fik autenticitet gennem en billedmeditation til levende musik »Hilsen fra virkeligheden«, hvor hjemløse fra Kirkens Korshærs varmestuer med et engangskamera har beskrevet deres daglige omgivelser i billeder.

2.

Derefter cirkulerede eleverne klassenvis rundt mellem en række stationer med workshops – afbrudt af »suppekøkken« til frokost. To forskellige stationer var kombineret til hver klasse: en praksisorienteret station på et af Kirkens Korshærs arbejdssteder og en læringsstation, der i en udfordrende form fik eleverne til at forholde sig til det, som de så og oplevede i kirken og hos Kirkens Korshær.

- Hvad kan sælges, og hvad skal kasseres af det, der er i tøjsækken?
- Hvad skal genbrugstøjet efter jeres mening koste?
- Lav et stort fællesmaleri om ansvar for udsatte til en auktion.
- Giv en hånd med i optælling, sortering og klargøring af lagerets varer til den videre forsendelse.
- Lav slogans til musikvideo, som lægges på YouTube som »hilsen til virkeligheden« fra projektet.
- »Quiz og Byt« med spørgsmål om etisk ansvar og diakoni.
- Fortæl hinanden en skæbnehistorie ud fra billeder – og reflekter over ansvar og opgaver sammen.
- Hvad får »hjelperne« selv ud af at gå ind i en hjælpesammenhæng for de udsatte?
- Det er bare nogle af de spørgsmål og opgaver, som eleverne forholdt sig til på oplevelsesdagen – og som tydeligvis løftede deres læring op i en anden sammenhæng, end hvis den udelukkende havde udspillet sig hjemme i klassen og i forhold til en bog.

KONFIRMAND-DIAKONIPROJEKT

– i anledning af Kirkens
Korshærs 100 års jubilæum

I ÅRHUS STIFT 2012

samarbejde mellem Kirkens Korshær og Folkekirkens Konfirmandcenter og Århus Stiftscentral er et undervisningsprojekt på vej ud til alle stiftets konfirmandstuer »Har vi det kun i munden? – diakoni for konfirmander 2012«. Det er en opfordring og hjælp til at sætte diakoni-temaet på dagsordenen i konfirmationsforberedelsen.

Projektet er inspireret af Syddjurs provstis skole-kirke-diaconiprojekt, som er omtalt her i bladet, og et tidligere konfirmandudspil fra Kirkens Korshær. Det består dels af et grydeklart undervisningsoplæg til at arbejde med etik og diakoni i konfirmandstuen gennem forskellige konfirmandengagerende arbejdsformer, dels af et koncept for en tilknyttet diakonal praksis for konfirmander i lokalområdet, hvor konfirmanderne kan gøre sig konkrete erfaringer med tematikken. Endelig er projektet udbygget med et konkurrence-element omkring diakonal idéudvikling.

Konfirmand-diaconiprojektet lægger op til et forløb både på det konfirmandhold, der bliver konfirmeret i foråret 2012, og det konfirmandhold, der begynder undervisning i 2. halvdel af 2012 – i håb om at tematikken må finde fast plads i konfirmandstuerne i stiftet fremover. Der er altså samtidig tale om et udviklingsarbejde.

Undervisningsmaterialet består ud over selve undervisningsoplægget af en filmskæbne-fortælling og nogle interviews, samt en billedserie »Hilsen fra virkeligheden«, hvor hjemløse fra Kirkens Korshærs varmemstuer har taget billeder af deres daglige virkelighed. Det bliver alt sammen tilgængeligt for stiftets præster på en CD-rom, der udsendes med støtte fra Århus Stiftsråd. Samtidig er projektet og dets materialer tilgængelige for alle konfirmandundervisere på Konfirmandcenterets IT-plattform.

Henvendelse om yderligere information til Lars Nymark, Århus Stiftscentral, LNH@km.dk

Af Solvej Gasseholm, lærer på Nørre Nisum Efterskole, sg@mail.dk

Vi har fundet guld – når indsamling kombineres med undervisning

»Unge skal vide at verden er skæv – og at de kan gøre noget ved det« – med det slogan iværksatte Nørre Nisum Efterskole i sommeren 2010 vores projekt Global Teenager. Projektet er opstået ud fra et ønske om at gøre vores elever globalt engagerede – og måske endnu vigtigere at gøre skolens kristne profil konkret og tydelig.

Global Teenager er et samarbejde mellem efterskolen, Folkekirkens Nødhjælp og YMCA /YWCA i Palæstina. Sammen har vi udviklet et undervisnings- og indsamlingsprojekt med fokus på YMCA/YWCAs oliventræes kampagne »Keep Hope Alive«. Tilbuddet er målrettet efterskolens 10. klasses elever, der hermed får mulighed for at krydre deres efterskoleophold med mere boglig undervisning, projektarbejde og en rejse til Palæstina.

At være Global Teenager

Er man Global Teenager på Nørre Nisum Efterskole modtager man 3 timers ugentlig undervisning i dette fag, samt deltager på en uges rejse til Israel/Palæstina. Undervisningen kan deles op i 4 hovedemner:

Kulturforståelse

Her arbejder vi med historie, samfundsforhold og religion – i et forsøg på at forstå konflikten i Israel/Palæstina bedre. Undervisningen varieres med fælles oplæg, selvstændig informationssøgning og brug af film. Da der er mange og ofte vanskelige informationer at holde styr på, er samtalen i højsædet, for at øge forståelse og få nuancerne med.

En del af denne undervisning er også et besøg af to jævnaldrende palæstinensere, der underviser de danske elever og ellers indgår i dagligdagen på efterskolen.

Indsamling

Eleverne samler i løbet af året ind til YMCA/YWCAs arbejde ved forskellige aktiviteter, de selv planlægger og gennemfører. For at dette kan lykkes, arbejder vi med ideudvikling og brainstorming, projektstyring og PR.

Rejseforberedelse

Hvordan er man gæst i et mellemøstligt land? Hvad skal man pakke i sin kuffert? Hvilke seværdigheder og organisationer skal vi besøge? Hvordan kan vi stille relevante spørgsmål, så vi bliver klogere? Rejseforberedelse er uhyre vigtig, dels fordi det er til en så fremmed kultur og dels for at få størst muligt vidensudbytte.

Formidling

Vi skal fortælle historierne videre – og derfor formidler eleverne hver uge deres oplevelser på en fælles blog. Derudover samles fortællingerne fra rejsen i et oplæg, som eleverne holder hos interesserede organisationer og foreninger efter rejsen.

Status

Vi er nu i gang med 2. år med Global Teenager – og vi synes vi har fundet guld. Både eleverne og forældrene oplever en stor glæde ved at få indblik i en af verdens mest komplicerede konflikter, og som en elev i år udtale, så giver det øget livsformål at kunne hjælpe andre samtidigt.

– Læs mere om projektet og elevernes blog:

<http://www.nisum.dk/global-teenager.html>

– Læs mere om projektet "Keep hope alive":

<http://www.jai-pal.org/content.php?page=1>

– Få inspiration til undervisning om Israel/Palæstina:

<http://www.fjernenaboer.dk/>

Studerende på jagt efter skjulte skatte

Frivillig Fredag på Diakonissestiftelsen

Af Ida Maarie Vestergaard Pedersen,
frivillighedskoordinator, idap@diakonissen.dk

2011 er som bekendt internationalt frivillighedsår og i den forbindelse er den sidste fredag i september udnævnt til årlig national frivillighedsdag i Danmark.

Den 30. september fejrede vi således Frivillig Fredag i selskab med nogle af vores mange studerende.

På utraditionel vis blev 90 førsteårsstuderende fra henholdsvis 3K – Kristendom, Kultur og Kommunikation, sygeplejeskolen og social og sundhedsskolen guidet rundt i det frivillige landskab, hvor de fik lov til at føle, mærke og smage sig frem og dermed opleve, hvad Diakonissestiftelsen også er udover at være de studerendes skole og uddannelsessted.

Dagen startede i Søsterhjemmets kantine og efter en kort introduktion til frivilligheden og hinanden, blev de studerende delt ind på 5 hold og sendt af sted med hver deres ballonholder, der skulle hjælpe dem sikkert rundt på skattejagt på hele Diakonissestiftelsen.

På skattejagten blev deltagerne testet som kandidater til trilletjenesten på Søster Sophies Minde, de fortalte deres livshistorie på et minut i mentorordningen, bagte pirogger i Café Kram, sang i kirkekor med

søster Bente Birkmose og lærte Loppeshoppen bedre at kende.

Som afslutning mødtes alle hold til en kirkeevent i Emmauskirken, hvor lyriker Oliver Ravn og præst Henny Kvist på inspirerende vis samlede op på dagens tema de skjulte skatte.

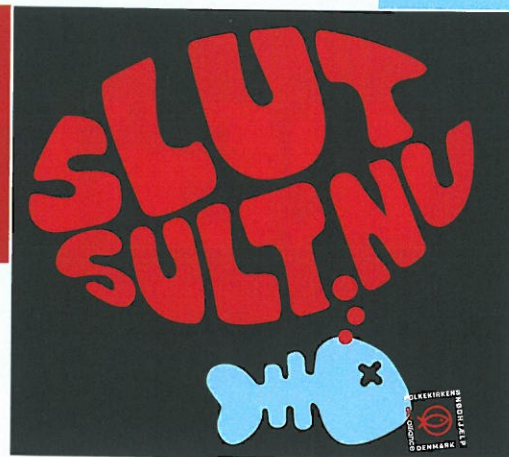
Alle studerende gik hjem med en goodie bag, eget hjemmebag og forhåbentlig en stærkere fornemmelse for hvad kirken og det frivillige arbejde byder på her på Diakonissestiftelsen.

SlutSult.nu

UNGE KAN GØRE EN FORSKEL

»JA DA – ALLE HAR RET TIL ET LIV FØR DØDEN«, SVARER FLERE AF DE UNGE I DEN KIRKE, JEG BESØGER: »DET ER DA SAMFUNDETS OG ENS EGET ANSVAR.«

En ny identitet

Jeg stiller de unge op skulder ved skulder på en lang række, og uddeler små identitetssedler - en til hver. Ud fra den identitet, som står på sedlen, skal de unge forsøge at nå målet: Et kagefad, som står 20 skridt længere fremme.

Hver gang en ung, ifølge deres nye identitet, kan svare at ja til et spørgsmål, må han eller hun tage et skridt fremad mod kagefadet.

Spørgsmål 1: Er du dreng, har du flest chancer for at overleve – tag et skridt frem.

Spørgsmål 2: Er du fra Europa, har du en mulighed for et langt og lykkeligt liv – tag et skridt frem.

Spørgsmål 3: Er du fra Bangladesh, når du nok aldrig at blive voksen – træd et skridt tilbage.

Hurtig viser rækken, at nogle unge suser frem mod kagefadet, mens andre sakker bagud. De når aldrig at få del af kagen. »Sådan er livets vilkår forskellige«, forklarer jeg: »Vi alle lige meget værd. Vilkårene for at opnå ligeværd er bare forskellige.«

Af projektleder Mirjam Munksgaard, mmu@ddca.dk

Den lille dreng, der delte

»Det er da uretfærdigt«, manifesterer en af de unge. Jeg må give ham ret, men mener til gengæld, at vi kan være med til at gøre en forskel – hvis vi tør og vil.

Jeg genfortæller historien om den lille dreng, som er blevet rollemodel for mange mennesker. Jesus mødte drengen engang han sad på et bjerg og snakkede til flere tusinde mennesker, som alle var sultne. Drengen rejste sig og ville dele sin madpakke med hele mængden. Typisk barnlig tilgang vil de fleste voksne nok tænke, hvad kan en madpakke til én person udrette, når flere tusinde er sultne? Men det lykkedes Jesus at dele madpakken, så alle på bjerget kunne få noget at spise.

Præcis det er vi mennesker blevet bedt om: At dele med hinanden – at dele verdens ressourcer.

Slutsult.nu

Slutsult.nu er en oplysningskampagne udviklet af Folkekirkens Nødhjælp og er lavet specielt til unge. Visionen er at trække de unge med ind i at gøre en forskel for verdens fattigste.

Alle kan frit hente inspirationsmateriale, bestille film optaget i Uganda og meget andet på

www.slutsult.nu

Folkekirkens Nødhjælp er kirkens forlængede »diakonale arm«. Kirken forkynder evangeliet i sognet, danner fællesskab i sognet og hjælper »næsten« i sognet. Folkekirkens Nødhjælp rækker ud over sognet og støtter medmennesket blandt verdens fattigste.

Inden de unge går hjem trækker de en eller flere »rettigheder« som er små sedler jeg har lagt ud på bordet. På sedlerne står der f.eks. »Du har ret til at give din veninde et knus.« eller »Du har ret til at deltage i sogneindsamlingen til fordel for verdens fattigste« eller »Du har ret til at »synes godt om« Slutsult.nu på FB« osv. Fordringen er at de, som har fået en rettighed, også har ansvaret for at udføre det, som står på sedlen.

De unge i kirken, hvor jeg er på besøg, har oplevet uretfærdigheden på egen krop og forstår nu lidt bedre, hvordan det er at leve i lande med færre goder. De går hjem med ny viden og lysten til at gøre en forskel.

Café

RETRO

– andet end at skumme fløden

Af Sofie Ulstrup, stud. merc. jur. på CBS, bestyrer af
Café Retro Mail: bestyrer@caferetro.dk

I Café Retro lærer de 70 unge frivillige hvad diakoni er gennem eget engagement. Vi besøger bestyrer Sofie Ulstrup i Café Retro i det hyggelige Knabrostræde i København, et stenkast fra Gammel Strand.

Café Retro er historien om en håndfuld unge fra Betlehems kirken i København, som lejede et af de ældste huse i København og skabte et fristed for unge i storbyen, hvor de gennem eget engagement lærer om diakoni – ved deres aktive indsats skaber de et økonomisk overskud, som går til udviklingsprojekter i Sierra Leone, de selv har sat i værk og står for.

Det er et bemærkelsesværdigt initiativ, der er blevet kendt med lysets hast og er yderst populært i alle slags ungdomsgrupper. Det ses af de kolossalt mange hits på Café Retros hjemmeside og af det store antal frivillige, som engagerer sig. Der er allerede oprettet endnu en Café Retro i Jægersborggade på Nørrebro. Vi vil gerne være et frirum i storbyen, en slags dagligstue for unge. Gæsterne kan lide at være her, hvor der er pejs, retro-møbler og hyggeligheder til læktællæsning eller en god snak. I det højloftede caférum er der en indskudt etage, hvor der i forrige århundrede stod malkekøer, så man kunne forsyne byen med frisk mælk. Denne 1. sal giver plads til mange og der er bl.a. et stille rum, et meditationsrum, hvor man kan være i ro med sine tanker. Vi fortæller altid nye frivillige om Café Retro's historie og værdigrundlag, men pointerer, at det ikke er »en kristen café«. Vi ønsker åbenhed og plads til alle. Det er vores interesse at være med til at sætte livssyn til debat.

Vores Café Retro har dog rod i et kristent livs- og menneskesyn. Det afspejles i vores vedtægter. Vi er desuden apolitiske. Ind imellem kræver det mange diskussioner i forbindelse med vores aktiviteter at afgøre os for hvad vi kan stå inde for, f.eks. er der mange grænse-

tilfælde i forbindelse med PR og kunst, hvor vi må tage stilling.

Indføring og inddragelse af frivillige

De unge er aktive som frivillige i cafeen. Vi har ikke en egentlig uddannelse for de frivillige, de oplæres ved at gå med i grupperne. Her er mulighed for at være aktiv i sy- og design gruppen, med PR eller ved at være med til at planlægge og invitere til events. En event kan være en musikaften i caféen, en aften med poetry slam, singer-songwriter turnus, eller en aften hvor man blot kommer hinanden nærmere. Det sociale fællesskab tiltrækker stadig nye frivillige, fordi man her får lov at hjælpe på en anderledes måde, hvor man selv finder frem til hvad man er god til. Alle teams er udviklet fordi der er nogen, der har haft interesse for det: kunst, musik, tøj, PR og IT. Vi sørger for at tonen er god blandt de frivillige, ja, det er noget vi værner rigtig meget om. Der er meget praktisk arbejde at mødes om, men man bestemmer selv rammerne. Og der er mange typer af arbejde og engagement.

Men vi lægger stor vægt på efteruddannelse af vore frivillige. Vi sørger for at have et aktivt HR-team, der gør sig umage med at lede efter og udvikle gode ledere til de forskellige grupper. Vi kan godt tilbyde delvis betaling af kurser for frivillige. Og der er indbygget evaluering i hvert teams arbejde, ligesom bestyrelsen kan indkalde evalueringer. Det er med til at pege på at al indsatsen gør gavn, at medarbejderne trives, at vi fastholder værdierne, at vi får penge ud af vore anstrengelser og at kunderne kan lide at være her.

Fastholdelse ved engagement og fællesskab

Der ligger en stor motivation i dels at få lov til at hjælpe, dels i at få venner mens man hjælper og endelig ved at være med til de mange sociale arrangementer for frivillige i cafeen, f.eks. lejrture og fester. Det skal siges, at

de frivillige generelt er ressourcestærke unge med megen vilje og mange evner. Samtidig gør vi i ledelsen meget for at skabe sociale værdier i fællesskabet. En speciel værdi er det netop, at man her gennem frivilligt arbejde i cafeen får et netværk og at vi føler at vi kompletterer hinanden. Samtidig får man en ny måde at se tilværelsen på, man får øjnene op for dem, der er kommet uden for nummer. Jeg tror alle frivillige her oplever, at man lærer noget, fordi vi har plads til kreativitet, til at prøve nogle ting af på mange felter. Vi kan bruge erfaringer fra vores studier eller udvikle vores hobby her. Man kan mærke, at man gør en forskel.

Flad organisationsstruktur

Vi har så flad en organisationsstruktur som muligt. Samtlige teamledere er med til at drive cafeen. Ved fællessamlinger kan alle byde ind, sætte deres præg på organiseringen af hverdagen. Men der er en bestyrer og en bestyrelse, som har ansvar for og udblik til hvert projekt og som tager stilling til budgetforslag og sætter rammer for initiativerne. Har man et lille projekt, går man bare i gang, ved større projekter skaber man en gruppe, som gennemtænker ideen og øger penge i bestyrelsen. Grupperne kan udvide og blive permanente.

Der er hvert år to europæiske fuldtids volontører i cafeen, som findes i samarbejde med Diakoniåret. De er med til at give en fast base blandt de mange studerende, der er volontører på timebasis i deres fritid.

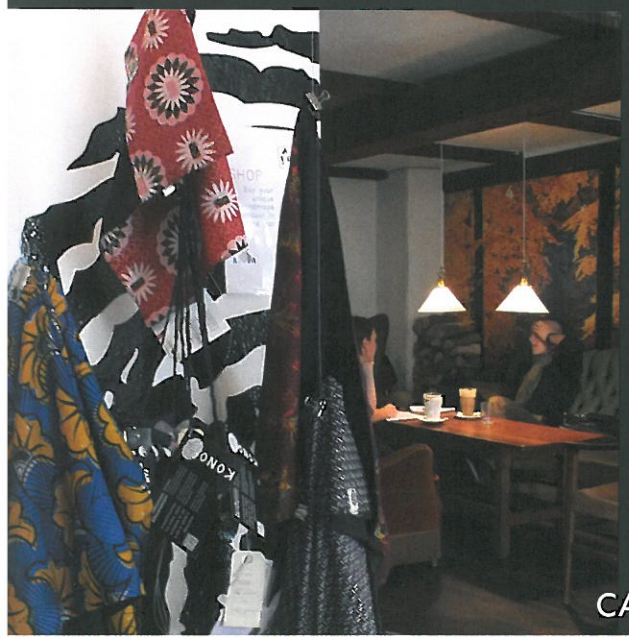
Udviklingsarbejde i Sierra Leone

Overskuddet fra Café Retro gik i nogle år til socialt arbejde i Sewa Ashram i New Delhi. Caféen støtter stadig et pigehjem i Kherwara, Indien. Men der var nogle af vores frivillige, som forhørte sig rundt om metoder i udviklingsarbejde. De rejste til Sierra Leone og fandt ud af behovet dér og nu har vores udviklingsarbejde i Sierra Leone hele tre initiativer i gang: Kono, React og Dream Town. Der skabes hele tiden nye kontakter.

Cafe Retro under overfladen

Cafe Retro er ikke nogen helt almindelig cafe. Vi vil gerne være dit andet hjem i byen; et sted hvor attitude og professionel sterilitet er skrælet væk; et sted hvor mennesker mødes; et sted hvor man kan være menneske snarere end kunde. Med andre ord ønsker vi at gå under overfladen på en storbykultur der til tider kan være præget af anonymitet og afstand. Vi byder derfor alle velkomne i vores cafe – også hvis du bare vil hænge ud - og hvad mere er: Vi indbyder dig til at deltage i vores store variation af events, det være sig enten meditation, koncerter, fællesspisning, tema-fester m.m. hvoraf langt størstedelen er ganske gratis.

Med vores cafe og med vores events forsøger vi at skabe en kultur hvor mennesket kommer først, hvor mennesker mødes – og hvor man i øvrigt møder hinanden under overfladen. Du kan læse mere om vores værdier her: www.caferetro.dk

Oplæring til globalt partnerskab

Af Dorota Trojanowska, master ling.,
dorota.trojanowska@gmail.com

Unge lærer gennem teori og praksis, hvad globalt ansvar er.

»Unge tager globalt ansvar« er et EU projektsamarbejde mellem Folkekirkens Nødhjælp, Diakoniarbejdet og Københavns Kommunes Ungdomsskole. Projektet går ud på at lære unge i København, Prag, Hamborg og Dar Es Salaam om FN's 2015 mål og om på mange felter at tage globalt ansvar. Målet er at støtte de unge i at engagere sig frivilligt. Dorota Trojanowska fra Lublin i Polen er en af de tre volontører i projektet.

Vi er aldrig alene – vi har altid indflydelse på andre

Det er alt sammen rigtig spændende, jeg er nu i fuld gang med at være en slags journalist, som informerer om, hvordan projektet skrider frem. Det er min opgave at assistere ungdomsskolens elever med at dokumentere, hvad vi hører og lærer og holde kontakt med vore partnere i de andre lande. De 4 partnere i projektet arbejder på en fælles hjemmeside, hvor vi alle kan uploade dokumentation for vores arbejde. Her oplyser vi fakta om fattigdom og sult, om spædbørnsdødelighed og dødelighed blandt gravide, om at få bare en grunduddannelse, om ligestilling, miljøvenlighed og bæredygtighed, om globalt partnerskab. De unge tager det meget seriøst og de plan-

lægger nøje, hvordan de vil bruge nye medier for at kommunikere med hinanden. Globale spørgsmål kommer på dagsorden overalt hvor det er muligt i skole- og fritidstilbud.

Møder frivillige

Det er virkelig fascinerende at være med. Man møder unge, der har været i felten som frivillige i Afrika og andre af verdens brændpunkter. Vi har haft en event, hvor vi mødte indianske vævere fra Mexico, der viste os, hvordan de væver. Vi har lært om kaffedyrkning og Fair Trade. Vi får virkelig indblik i, hvordan andre unge gør en forskel og undervejs knyttes venskaber og nye slogans dukker op. Vi bruger mange metoder, f.eks. street art, hvor en professionel kunstner instruerer i teknikken at male på canvas. Bagefter afholder vi en udstilling. nogle af kunstværkerne bliver solgt og pengene går til nødhjælp.

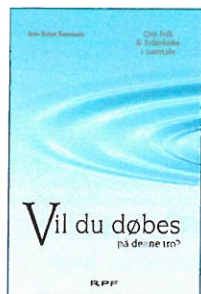
Vi kan tale til andre og forandre – i det mindste noget

Før jeg kom til Danmark ledte mellem 200 projekter for at finde en volontørplads der passede for mig. Jeg ville gerne forandre mig selv og blive et bedre menneske. Det her år er det rigtige for mig, det er meningsfuldt og jeg oplever et andet undervisningssystem i Danmark. Mens jeg får indsigt i mange områder af PR, tager fotos, formulerer tekster og arbejder journalistisk ved jeg samtidig at jeg er med til at formidle viden, bane vejen for mellemfolkelig forståelse, for at bringe

hjælp til nødlidende og til at skabe et bedre miljø i en verden, der er truet af naturens sammenbrud. Det giver både os volontører og eleverne en forståelse for at vi kan tale med andre og forandre – i det mindste gøre noget.

Bog anmeldelser

Vil du døbes på denne tro?

Forfatter: Jens Rønn Sørensen
Forlag: RPF, Religionspædagogisk
Forlag, Frederiksberg, 2011,
58 sider

En god bog, der rummer særlige dåbstaler og -prædikener, som skærper vores bevidsthed omkring dialogen og samtalen med dåbsfamilierne.

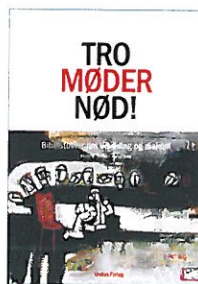
Forfatteren taler om 3 trin i kontakten med familierne: det tilfældige møde, fx en snak over hækken, i børnehaven eller på skolen. Denne første kontakt baner vejen for det næste trin: en kontakt forud for en dåbshandling i kirken, hvor ritualet gennemgås uden dog at trække hele det dogmatiske skyts frem. Det sidste trin er det sjælesørgeriske, det nås ikke altid; men kan bestå i at man kommer ind på emner som skilsmisse, sygdomme i familien og lignende aspekter, som rækker ud over selve dåbsbehandlingen.

Forfatteren forsøger at hjælpe med helt praktiske tiltag, såsom at pege på, at det mest geniale sted for en dåbsamtale er og bliver kirkerummet. Det er jo »Learning by doing«, og i samme åndedrag kan vi fortælle om døbefonten, altertavlen og kirkens alder, mens vi viser, hvor dåbsfamilien skal sidde og hvordan man skal stå under selve dåben. Man kan gerne tage flere dåbsfamilier til samtale på en gang og – hvis det er vinter – gøre det på et tidspunkt, hvor kirken alligevel skal varmes op: efter en gudstjeneste, før en koncert osv.

Biskopperne skriver i anordning om dåb i Folkekirken 2008, at dåben bør følges op. Se det bliver jo straks sværere – her må hver enkelt familie indbydes til særlige gudstjenester eller kirkelige legestuer, da de færreste familier vælger at gå til de almindelige gudstjenester.

Skal folk forblive i Folkekirken, må det personlige møde opprioriteres ved at gøre meget ud af samtalen og undervisningen forud for de kirkelige handlinger. Det diakonale er også af stor vigtighed og forfatteren savner her en større forskningsindsats på området.

Sognepræst Agnes Haugaard,
Bregninge-Søby, Ærø, ahau@km.dk

Tro møder nød

Bibelstudier om udvikling og diakoni
Forfatter: Henrik Sonne Petersen
Forlag: Unitas Forlag
78 sider

Bogen er skrevet til studiekredse for voksne, den går i dybden med spørgsmålet om, hvordan vi som kirke engagerer os i sociale forhold herhjemme såvel som ude omkring i verden.

Alt sammen sobert, rammende og grundigt gjort. Vi føres i tekstgennemgange og arbejds spørgsmål ind til de ofte svære, men grundlæggende spørgsmål vedrørende fundamentet og drivkraften i mission og dilemmaerne i forholdet mellem tro og nød. Flere steder påpeger forfatteren at tidligere tiders forståelse af teksterne ikke slår til for os i dag med vores erfaringer af kontraster mellem rig og fattig, de socialt sikrede og de nødlidende i verden.

Stemmerne fra syd har hver især en tone, et usædvanligt udgangspunkt for argumentationen, som gør at man vågner op og udfordres på gængse opfattelser. Fra Ægypten – om Kirkens dobbelte ansvar: at forkynde evangeliet samt engagere sig for retfærdighed, udvikling og forandring i menneskers liv, fra Tanzania – om at give stemme til de stumme, fra Madagascar – om udfordringerne ved fattigdom og eksklusion, fra Libanon – om hvordan Gud med sin barmhjertighed bryder vredens og ligegyldighedens kæde som en reaktion på Kains fortvivlelse og lidelse og endelig fra Indien, en enkel og kyndig argumentation om en ny forståelse af vores forhold til de fattige – et nyt inkluderende menneskeligt fællesskab – et Abelsfællesskab, med Gud som medlider, og en forståelse af Kristi liv og død som et udtryk for solidaritet med Abelsfællesskabet.

Cand. pæd. Anne Marie Boile
anbo@diakonissen.dk

B o g a n n e

CON DIOS – Praktiske øvelser
92 gode tips

Forfatter: Johan Reftel, Henrik Brosché, Kent Petterson og Elin Rugarn

Forlag: Aros Underviser, 2011
112 sider

For den, som gør brug af »Con Dios« i sin konfirmationsforberedelse,

er der kommet et nyt og værdifuldt tilskud til undervisningen: En hel bog med konkrete ideer til de praktiske øvelser, som rigtig mange konfirmand-undervisere efterspørger for at gøre undervisningen mere sanselig, mere kropsbetonet og mere afvekslende.

»Praktiske øvelser« lægger sig op af dispositionen i grundbogen »Con Dios«. Til hvert af grundbogens afsnit findes 5-6 konkrete ideer; små lege og lette, illustrative øvelser, men også ind imellem længerevarende aktiviteter, der kræver en del forberedelse.

Som titlen angiver, rummer materialet i alt 92 ideer – af vidt forskellig karakter og svingende kvalitet. Hvilke ideer, den enkelte underviser kan bruge, er selvfølgelig i nogen grad et spørgsmål om temperament og smag. Når jeg bedømmer aktiviteterne i forhold til mine konfirmander, går jeg ud fra følgende kriterier:

1. Tror jeg på, øvelsen kan fungere her hos os?

For eksempel vil jeg nok ikke bruge øvelsen »Bibelen som en slikskål«. Her deler præsten forskellige typer slik ud på holdet og sammenligner dem med de forskellige bøger (eller grupper af bøger) i Bibelen. De små profeter sammenlignes med pinocchikugler – de er små, de forsvinder let, men når man finder dem, kan de være de rene lækkerbidskener! Bortset fra, at konfirmanderne vil glæde sig over at spise slik, så tror jeg ikke, de vil kunne rumme de mange oplysninger og »hints« om alle de bibelske bøger, som de får præsenteret på blot en time, mens de gnasker i sig. Øvelsen er bedst for unge, som i forvejen kender noget til Bibelens bøger og deres forskellighed (og det gør mine konfirmander som regel ikke).

2. Viser øvelsen det, som er tilsigtet? I visse øvelser er billedet vellykket, fx »Knuder i relationen«, hvor to konfirmander snører hinanden ind i samme reb, så de til sidst ikke kan røre sig – som billede på uvenskab, sårethed og vrede. Til sidst får de lov at befri / tilgive hinanden – et billede på frelsen. Andre øvelser rammer efter min mening knap så præcist.

3. Er det sjovt eller overraskende at udføre øvelsen? Øvelser, der både rummer fysisk aktivitet og får latteren frem, har ofte en værdi i sig selv. Sådanne øvelser findes også i materialet.

4. Hvor meget forberedelse kræves? Der er øvelser, som kræver uforholdsmæssig megen forberedelse (fx »Bibelorientering«, der reelt er en bibel-opslagnings-øvelse). Her må præsten på forhånd måle op og skridte af og lægge poster ud i kirkerummet, der passer med opgaver som »Slå op på ApG 3,7 og gå 5 meter til den side, som Peter griber mandens hånd i«. Der findes et væld af fantasifulde bibelopsplagningsøvelser, man kan ty til – men denne vil jeg af tidshensyn fravælge!

5. Hvilken teologi og hvilket menneskesyn ligger bag den enkelte aktivitet? Efter min mening findes de bedste øvelser i materialet blandt dem, der lægger op til åbne svar og konfirmandernes egen stil-lingtagen. Disse øvelser (Fire hjørner – Stå på linje – Ja-Nej-Ved ikke – Den varme stol – Lagkage osv.) er samlet bag i bogen, og nogen af dem rummes i forvejen i Lærervejledningen til Con Dios.

I første omgang blev jeg skuffet over, at mange af de 92 øvelser ikke kunne opfylde mine kriterier. Alligevel vil jeg give materialet min anbefaling. 92 ideer er rigtig mange – og jeg har allerede mere end én gang fundet hjælp i bogen, når jeg i en sen nattetime sad og manglede en ide, der kunne sætte lidt liv og kulør i næste morgens konfirmationsforberedelse.

Sognepræst Benthe Kleon Jeppesen,
Vedsted, bekj@km.dk

BOGANMELDELSER

En bog om helvede

– og folkekirken

Forfatter: Jacob Holm

Forlag: Unitas forlag

190 sider

En bog på 190 sider om helvede i 2011, og så fra Unitas; det havde man måske ikke lige ventet. Men forfatteren, Jacob Holm, sognepræst i Århus, fortæller, hvordan han for tre år siden indsendte en kronik om emnet til Kristeligt Dagblad, som affødte en voldsom debat og interesse, også udenfor kirkelige kredse, og som afslørede, at det i høj grad giver mening at skrive en bog om helvede. Emnet er besværligt, tabubelagt og vækker voldsomme følelser, forfatteren har ære af at begive sig ud i det.

Bogen søger dels at afdække de kilder, der har leveret materiale til de forestillinger og associationer, vi får ved ordet helvede, dels at give forfatterens bud på, hvordan helvede kan tolkes i folkekirken i dag: Dels begrebsafklaring, dels opbyggelse.

Det første lykkes fint, det andet knap så fint efter anmelderens mening, hvis man ser bort fra, at begrebsafklaring i sig selv er opbyggeligt!

Det indledende kapitel om selve ordet helvede og det følgende om det græske helvede giver klart indtryk af, hvor svært det egentlig er at få hold på og hvor mange strømninger, der her flyder sammen, og det påvises med stor tydelighed, at mange af de forestillinger, vi gør os, ikke har kristne rødder, som vi måske troede,

men græske: De detaljerede beskrivelser af tortur, udspekulerede straffe, hede og uhumskheder findes i denne tradition, men er fraværende i den bibelske. Her vies helvede ikke nogen selvstændig interesse, men tjener udelukkende forkyndelsen af frelsen i Kristus.

Særligt i middelalderens helvedesforestillinger sker der en indoptagelse af den græske tradition. Vi kender det bedst herhjemme fra kalkmalerierne, men den berømteste eksponent for denne indoptagelse er nok Dante og hans Guddommelige Komedie, som vies et helt kapitel. Det kan man mene er at skyde over målet, men dels er han altså nok den berømteste eksponent, dels er der i Den Guddommelige Komedie en opadgående bevægelse gennem Helvede og Skærsilden til Paradis, som forfatteren sympatiserer stærkt med. Den samme bevægelse finder han hos vores egen H.C. Andersen, som også har sit eget kapitel senere i bogen.

Efter Dante fortælles i de følgende kapitler om helvede hos Luther, i det Gamle og Nye Testamente og i folkekirkens bekendelsesskrifter. Det må siges at være de centrale kapitler i en bog om helvede og folkekirken, men er samtidig bogens mest angribelige: Her bliver psykologiseret over Luther og hans strenge fader og bedrevet hårdhændet og tendentiøs fortolkning.

Forfatteren giver et kort og udmærket rids af tre hovedpositioner i kirken: Teorien om »den dobbelte udgang« til enten evig frelse eller fortabelse, teorien om annihilation, hvor fortabelse er tilintetgørelse og teorien om apokatastasis, alles frelse, og skal man sætte et mærkat på, hører forfatteren til i den sidste lejr.

Helvede. Tur-retur, hedder et underafsnit i sidste kapitel; forfatteren mener ikke, der kan være tale om enkeltrejsen.

*Sognepræst Kasper Høyer,
Vestervig kmh@km.dk*

www.arosforlag.dk

Diakoni og menneskesyn

af Johannes Nissen

302 sider
329 kr.

» Nissen applicerer en nytestamentlig etik på nutiden. Med en tålmodig grundighed vender og drejer han tingene og anskuer problemstillingerne ud fra så mange vinkler som muligt. Det gør også denne bog meget velegnet til studiebog.

(Helle Christiansen, Kirkens Korshær
– anmeldelse i Præsteforeningens Blad)

fås hos din
boghandler eller
på www.arosforlag.dk

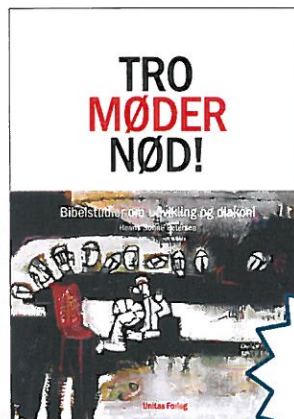
www.unitasforlag.dk

Tro møder nød

Bibelstudier om udvikling og diakoni

af Henrik Sonne Petersen

78 sider
99 kr.

Spændende studiemateriale stiller skarpt på, hvorfor kirken engagerer sig i sociale forhold og indbyder til at tage livtag med nogle af de centrale bibelske tekster om socialt og diakonalt engagement.

fås hos din
boghandler eller
på www.unitasforlag.dk

